

¹¹„Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. ¹²Aki béres és nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, látja a farkast jönni, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja és elszéleszti őket. ¹³A béres azért fut el, mert csak béres, és nem törődik a juhokkal. ¹⁴Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem, ¹⁵ahogyan az Atya ismer engem, én is úgy ismerem az Atyát: és én életemet adom a juhokért. ¹⁶Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók: azokat is vezetnem kell, és hallgatni is fognak a hangomra: és akkor lesz egy nyáj, egy pásztor.

Kedves Testvéreim!

Eljátszottam a gondolattal, hogy mi lenne, ha három gyermekemet egymás mellé állítanám és távolabb menve, szólítanám őket. Mit tenne a 2 éves? Ő jönne. Gondolkodás nélkül, szaladna a karjaimba. A 4 éves megkérdezné: miért? Körülnézne, mit tesznek a többiek, aztán kicsit bizonytalanul, de azért elindulna. A 6 éves viszont már csak akkor jönne, ha éppen ahhoz van kedve, ha éppen nincs más elfoglaltsága. De az is lehet, hogy gondolatban egészen máshol jár már és meg sem hallaná a kérdést.

A kora gyermekkori fejlődés három fázisa. A szülőtől, leginkább az anyától való leválás három szakasza. Amíg a legkisebb még kötődik a középsőnél már elkezdődött a leválás, míg a nagynál már szinte befejeződött az.

Az anyától való leválás, elszakadás-elengedés fontos a gyermek további fejlődésében. Azt mondják kell a szabadság, kell az önállóság. Persze ez még a gyerekkorban nem jelenti azt, hogy ne kellene a szülő, nagyon is kell, hogy ott legyen, csak már nem egymáshoz tapadva, hanem két lépés távolságról. Aztán a gyermekkor végére ez a távolság, és az elszakadás igénye egyre nagyobb, a kamaszkor végével pedig meg is történik. Kötődés természetesen ekkor is van, de itt már a szülő szava, nem sokat számít, legfeljebb tanácsként jelenik meg. A szülők persze sokszor fájdalmasan élik ezt meg, akkor is, ha tudják, hogy az elszakadás szükséges ahhoz, hogy önálló életet tudjon élni gyermekük, hogy kilépve a kamaszkorból, fiatal felnőttként, megházasodva, egzisztenciát teremtve, családot alapítson. És a gyermek, majd néha-néha hazalátogat, elbeszélgetnek, tanácsot kér, ha segítség kell a szülői házhoz mindig fordulhat... stb.

Az Istennel való kapcsolatunkról az újszövetségben azt olvassuk, hogy jó, ha olyan mint egy szülő-gyermek, apa-fia kapcsolat. Jézus is azt tanítja, hogy bátran szólítsuk Istent Atyánknak.

Azon gondolkoztam el, hogy milyen komolyan vesszük mi ezt a biztatását Jézusnak. Istenre úgy tekintünk, mint egy szülőre, akitől elszakadtunk, és akihez bármikor fordulhatunk, akár örömünk, akár bánatunk van, de azért hagyjon minket a saját utunkat járni, mi már önállóak vagyunk, tudjuk, hogy mire van szükségünk, majd mi megoldjuk a dolgokat. Vagy éppen, ahogyan egy jó hatéves, elvagyunk mi a saját gondolatainkkal, az, hogy Apa hív, most nem olyan fontos, majd, ha lesz kedvem odamegyek. Máskor, amikor meghalljuk a hívást, feltesszük a kérdést: miért? Miért menjek Istenhez, miért forduljak hozzá, nincsen semmi bajom.

Az Isten és ember, az Isten és a te kapcsolatodban, azonban nem az elszakadás felé kellene haladni, hanem éppen egy fordított iránynak, a hozzá való közelebb kerülésnek kellene dominálnia. Mert igaz, hogy Jézus azt mondta, hogy bátran szólítsuk Istent Atyánknak, de azt is mondta: ha olyanok nem lesztek mint egy kisgyermek nem mehettek be az Isten országába. És itt nem az elszakadásról, hanem a kisgyermek szülőhöz való ragaszkodásáról beszél. És ezt teszi mai alapigénkben is, amikor a pásztor és a nyáj, a juhász és a báránycsorda közötti kapcsolatról szól.

Jó pásztor vasárnapja van. Jézus én vagyok mondásai közül ez az egyik legismertebb. „én vagyok a jó pásztor.”

Nem sokat tudok a birkákról. Vettem egy öltönyt ami gyapjából van, láttam is már bárányt, és birkahúst is ettem már, sőt valamikor általános iskolában tanítottak valamit róluk biológiából. De ennél több közöm nincsen ezekhez a kishajókhoz.

A Bibliában azonban elég sokszor hallunk róluk, ahogy mai alapigénkben is, és legtöbbször, mint itt is, az ember-Isten kapcsolatban, ahol Isten a pásztor és a juh az ember.

Ki vagyok én az Isten szemében? A juhokról lehet tudni, hogy elég buta állatok. Méghozzá annyira, hogy ha nincs velük egy pásztor, akkor életképtelenek. Nem találnak legelőt, nem találnak vizet, nem tudják megvédeni magukat a farkastól. A költöző madarak több 100 km-t is utaznak mégis visszatalálnak lakóhelyükre. A birka, magától a szomszéd kertjéből sem talál haza. Ekkor tanácstalanul siránkozik. Ehhez még hozzátehetjük, hogy koszos, bűdös állatok. Ezek lennének mi emberek a Biblia, Isten szemében?

Próbáljunk ki egy másik nézőpontot. Egy általam szintén nem teljesen ismert nézőpont ez:

„Tüzesen süt le a nyári nap sugára az ég tetejéről a juhászbojtárra...” A pásztor, juhok esetében a juhász ismeri a juhait. Néhány éve az agrárexpón nézegettem a juhokat. Szépen megfürdetve, kikefélve karámokban egyesével. És díjazva voltak. Én semmi különbséget nem láttam közöttük, esetleg a színükben, de számomra teljesen egyformának tűntek. Aztán úgy adódott, hogy beszélgettem az egyik tulajdonossal. Ő pedig azt mondta nincs két egyforma, mindegyik teljesen más, és elkezdte magyarázni a különbségeket.

Alapigénk így kezdődik, Jézus ezt mondja: én vagyok a jó pásztor. A jó, a tökéletes pásztor, aki kapcsolatban van a nyájjal. Kapcsolatban, mégpedig személyes, élő kapcsolatban. Magyarországon a juhász kiválasztja a nyájából egy-két báránycsodát, akiket kézhez szoktat, simogat, nevet ad nekik, és gyakorlailag ő neveli fel, hogy aztán vezérürü legyen belőle. Ez azért jó, mert így egy bárány segítségével tudja terelgetni a nyáját. Mindig ez a vezérállat megy elöl, és ha szól neki a pásztor megáll, vele pedig a többiek is – úgy birka módjára, ha szólítja a pásztor elindul. A pásztor pedig a nyáj mögött jár és szemmel tartja őket. Izraelben viszont máshogy alakult ki a legeltetés. Kiseb nyájak vannak, de a

pásztor az összes báránya kezes bárány, tehát mindegyiket simogatja, elnevezi. Mindegyik ismeri a pásztort, mindegyik hallgat a hangjára. A juhász itt a juhok előtt jár, nem terelgeti, hanem vezeti őket, ő megy elől a juhok pedig követik őt. A pásztor – ahogyan ezt Jézus is mondja - a nyáj minden tagját ismeri személy szerint. Ismeri és gondoskodik róluk. Hívja, nevéen szólítja őket. A bárány és pásztor viszonyát, az ember és Isten viszonyát sokkal inkább ebből a nézőpontból szemléli a Szentírás: a pásztor szemszögéből, aki minden butaság, eltévelyedés ellenére szereti a juhokat, Isten szemszögéből, aki minden bűnünk nyomorúságunk, tőle való elzárkózásunk ellenére szeret bennünket, ismer minket, tudja a nevünket és szólít minket. Aki életét adja értünk. Jézus ezt mondja: a jó pásztor életét adja a juhokért. Azt gondolom, hogy ez a mondat már Jézus korában is túlzásnak számított. Bizonyára mindent megtett a pásztor, hogy ne essen bántódása a bárányainak, de nem hinném, hogy vadállatok támadásakor az életét adta volna. De Jézus itt magáról beszél, és tudjuk, az elmúlt hetekben húsvét fényében megismerhettük, újra átélhettük: Ő az aki életét adta érttem. Aki utánam jött és megmentett a szakadék szélén, aki, amikor támadtak a farkasok, türte, hogy helyettem belé harapjanak. Péter apostol az oltár előtt olvasott igében ezt így fogalmazza meg: *az ő sebei által gyógyultatok meg, mert olyanok voltatok mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.*

Alapigénkben azt olvastuk: *Aki béres és nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, látja a farkast jönni, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja és elszéleszti őket.*

A béres azért fut el, mert csak béres, és nem törődik a juhokkal.

Luther ezt írja:

„Sokan vannak, sajnos, nagyon sokan, kiknek pásztor a nevük, akik arra mernek vállalkozni, hogy a lelkeket legeltessék és vezessék.”

Ha Luther korában sokan voltak, akkor ma már azt kell mondani rengetegen. Sok-sok önjelölt pásztor, akik életvezetési tanácsokat adnak, akik az önmegvalósítás útját tárják az emberek elé. Akik tudják, hogy az embernek önállóságra van szüksége, és faramuci módon megmondják azt is, hogy ehhez mit kell tenned, merre kell menned. A bérest az különbözteti meg a pásztortól mondja Jézus, hogy elfut amikor jön a veszély, amikor már nem áll érdekében segíteni, amikor már nem kell a pénzed odébb áll, hagyja, hogy elragadjanak a farkasok. Jézus azt mondja: én vagyok a pásztorok, mert én életemet áldozom értetek, nem csak mondom, már meg is tettem. „Tartsatok ki hát boldog készséggel mellettem. Ne engedjétek, hogy bárki is uralkodjék a lelketeken. Rám hallhassatok, aki e vigasztaló ígét szólok és telttel is bebizonyítom, hogy nem akarok agyonhajszolni, elgyötörni és megterhelni, hanem nagy szeretettel vezetek, védlek és segítek benneteket” – magyarázza Jézus szavait Luther.

Ifjúsággal szoktuk játszani a következő játékot. Az a jó, ha sokan vannak. Párokba állunk, az egyik becsukja a szemét. A feladat az, hogy vezetni kell a becsukott szeműt, hogy ne érjen hozzá máshoz. Mindezt úgy, hogy a vezető, aki legyen most pásztor, csak a vezetett - a birka nevét mondhatja. Sem azt, hogy jobbra balra, csak a nevet. Nagy figyelmet igényelt mind a pásztor, mind a bárány részéről a feladat, mert mondjuk húsz ember egyszerre mondja a neveket, de a báránynak ki kell hallania a saját nevét sőt azt is, hogy honnan jön a hang, és az a hangot követni. A játék alapjáraton sem könnyű, de lehet még egy csavart tenni bele, hamis pásztorokat odaállítani, akik megpróbálják megtéveszteni szegény báránykákat.

Jézus azt mondja: az én juhaim ismerik a hangomat és követnek engem.

Halljuk-e a hangját, ismerjük-e őt?

Két embert meghívtak, hogy egy nagy osztályteremben mondják el a 23. zsoltárt... Az első gyakorlott szónok volt, profi színész.. Rendkívüli erővel adta elő a zsoltárt... Amikor befejezte, kitört a taps, a hallgatóság ráadást követelt...

És akkor a másik ember is elmondta ugyanazokat a szavakat: -”Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm...” de amikor elhallgatott, csend honolt a teremben, senki nem tapsolt ... Viszont mély áhítat volt ott és imádság...

Akkor az első a lábához ült... „El kell mondanom valamit” - mondta a hallgatóknak. „A különbség a között, amit a barátomtól és tőlem hallottak a következő; én ismerem a zsoltárt, de a barátom ismeri a pásztort...”

Ismerjük-e a pásztort? Tudomást akarunk-e venni az ő létezéséről? Meg akarjuk-e hallani az ő hangját? Igen mi, akik most itt ülünk a templomban. De hát pont ezért jöttem ide, Isten igéjét hallgatni – mondhatnánk. Igen, az istentisztelet, a bibliaolvasás a kézhez szoktatás ideje, amikor töltődöm Isten jelenlétében, de aztán el kell indulni és a döntő kérdés az, hogy az életemben a mindennapjaimban, észreveszem-e, meghallom-e a hangját. Mert ezen múlik az életem ezen múlik az életed. Hogy – Péter szavaival – tévelygő juhok maradunk, vagy megtérünk lelkünk pásztorához és gondviselőjéhez? A tévelygő juh az, aki vagy csak magára, vagy a többi bárányra figyel, őket követi, bele a szakadékba. A megtért juh, pásztorára figyel, arra a pásztorra, aki életét adja juhaiért.

Legyünk Isten gyermekei, akik nem elszakadni, hanem egyre inkább hozzá kötődni igyekeznek.